

דברי הכפר

חג שמחה!
חג שמחה!

המילים שאוהבות אותי / עודד פלד

בית

המילים שאוהבות אותי יושבות על
אדן חלוני. בקצה העיר, אם אינני
טועה, עשיתי מהן מגבעת שחורה לימים קשים

המילים שאוהבות אותי חושבות עלי דברים
טובים צובעות קירות חלומי חיוך חם.

חג שמחה!
חג שמחה!

זמן
אהבה

המילים שאוהבות אותי
משחקות
בארגז החול של חיי

מדל-טוב!

אי

אש-ה-כפר

גיליון מס' 2000 *
ה' בתמוז תשס"ו * 1 ביוני 2006
כפר הנשיא * עלון פנימי
sachlav@kfar-hanassi.org.il

מופע חג-השבועות

ביום חמישי 1/6 בשעה 20:00 באמפי

בואו בהמוניכם
להפיח (רוח) חיים בחג הביכורים
עם מצב רוח טוב והרבה חיוכים.
מזמינים אתכם
צוות החג: גדי, תמיר, אמירה ואביטל.

לאחר הטקס יוגשו קפה ועוגות בברכה.

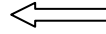
חג-שמח

דבר העורכת

זהו "מטבח המערכת" בחמש השנים האחרונות.

לכאן זורמים, נערכים, מתקבצים ביחד זה לצד זה הגיגים, משאלות, שאלות ותגובות, רעיונות, מודעות על אירועים שונים, מכתבים וכתבות של חברים, בנים, תושבים, בני נוער, בעלי תפקידים, בנים וחברים שעזבו את המקום אך תמיד הם חלק מאיתנו. ביטאון הכפר הוא מארג חיינו התרבותיים, הקהילתיים על כל גווניהם. עוד ועוד חלקים לפאזל המדהים הזה, של חיינו כאן. מעין מראה שלנו כאן - רוב הזמן. כל עלון הוא שובל של העלון הבא.

חברי המערכת הם:

דורית בסו - דואגת לרשימת כותבי ה-"פירורים" מהשטח.
ציונה - מקלידה את אלה שלא יודעים.
דוד אלמן - מפיץ את העלון המבוקש למיודעינו ובני משפחה - ברחבי העולם.

תומכים במערכת:

שולמית פרנק – שמלקטת ומעדכנת רשימות ותאריכים חשובים בחיינו.
מאיר וראובן - המתרגמים את ה"פירורים" עבור הפלח הקורא באנגלית.
ווילי - שמדפיס את המוגמר.

חברים במפגש גיל הזהב המקבצים ואורזים את הדפים לעלון.
במזכירות הטכנית - **בת שבע וצביה** המחלקות את העלון לתאי הדואר.

כל גיליונות דברי הכפר של כל הימים אסופים לפי סדרם בארכיון של ההסטוריון והאספן יצחק עדר. מהגיליון הראשון אותו המציא וערך מיכאל כהן בשנת 1951 ועד אלה שעוד יבואו לנו.
"דברי הכפר" הוא כעין "ואלה תולדות..." כי אין לנו היסטוריה אחרת.

והיום יוצא גיליון דברי הכפר מספר 2000 בו אנחנו גאים, לו אנו חוגגים, ומברכים את עצמנו שיהיו לנו עוד הרבה הרבה גיליונות ושנים טובות של כתיבה ויצירה.
לחיי הספינות שבדרך!

שושנה שרקי

לקראת האלף השלישי

ביום זה כדאי להזכיר שוב את סיפור
העלון כפי שהתפרסם והתמסד,
לכן מצורף מאמר שהודפס לפני 20 שנה,
בגיליון 1000 מיום 10.12.86:

על "דברי הכפר" במבט ארכיוני

כעת, כשאנו קרובים לגיליון מס' 1000, צריך לחזור הרבה שנים אחורה,
לתקופה שבה הופעת עלון לא היה דבר מובן מאליה, אלא היה תלוי ב"משוגע
לדבר".

עלון המשק הראשון בשם "ניב כפר-הנשיא", הוצא בראשית 1951 כעיתון קיר
והוכן ע"י צבי כוכבי, שגם צייר את השער.
שני העיתונים הראשונים הוכנו במכונת כתיבה ונתלו על לוח המודעות בחדר-
האוכל. היתר שוכפלו והופצו בלוח תאי הדואר, (שהיה תלוי גם בחדר-האוכל).
עלון זה האריך ימים וזכה לשש הופעות.

בעקבותיו, וביוזמת המזכיר דאז, מיכאל כהן, יצא כחצי שנה לאחר מכן עלון
בשם "דברי הכפר", במתכונת של חצי גיליון פוליו. הופעתו הייתה כפעם
בחודש וזה נמשך בערך עד לתקופת החלפת המזכירים והספקנו להגיע עד
למספר 13.

מקץ שנתיים נעשה ניסיון נוסף, בראשית 1954, וכך התקדמנו בהליכה איטית
ובהפסקות עד למספר 26, שהופיע בנובמבר 1956, כשהמערכת דאז הודיעה
על פירוקה. ריחמתי על העלון המסכן והרמתי את המשא. סחבתי עול זה
במשך ארבע שנים, עד סוף 1959, והגענו כבר למספר 63.
במשך תקופה זו הייתי מערכת של 1 חבר – אספתי, ליקטתי, ראייתי וצדתי
את המאמרים, (חלקם גם כתבתי בעצמי), חתכתי בשתי אצבעות את
השעונוניות (סטנסילים בלע"ז), ושכפלתי אותם במכונת ה"גסטטנר" העתיקה
שהיתה במזכירות.

לאחר חיבור הדפים הייתי מגייס את ילדיי לפזר את העלון בבתי החברים.
עקב עומס העבודה בבריכות הדגים והשינה בפעוטון/גן/בית-הספר, הספקתי
להכין רק עלון לחודש בערך. כשכן של גבריאלי, לחצתי עליו לצייר שער שונה
לכל הוצאה, לפי הצעת איור שביקש שאגיש לו.

לאחר שזנחתי את העריכה באו תשע (9) שנות בצורת, עם כל מיני ניסיונות להחיות את העלון, והגענו בסוף 1968 למספר 82, (בממוצע שני עלונים בשנה).

רק אז הבינו סוף-סוף במזכירות שיש למסד את דבר הוצאת העלון, כחלק מעבודתה השוטפת של המזכירות. סיכמו וביצעו, מספר 83 יצא לאור העולם ב- 1.10.68 – ומאז ועד היום אנו מוצאים בכל יום ו' את העלון בתאי הדואר, דבר שנהפך לכה מובן מאליו, שאם הופעתו מתאחרת אפילו ביום – מתחילים לשאול "מה קרה?"

כל האמור לעיל נכון גם היום, ויש לברך על המאמץ המבורך להמשך הופעת העלון, ובמיוחד של המדור "מה נשמע?", או בגלגולו הנוכחי "פירורים", שבו מופיעים כל האירועים, הרכילות והלבטים של החיים היומיומיים של המשק וחבריו. אין דבר יותר מרתק מאשר להתיישב ולקרוא אותם, לפי הסדר שפורסם ושמוכז בתיק מיוחד בארכיון, כדי לחוש ולחיות מחדש כל פרט ופרט או גיוון בחיי המשק שלנו.

אליבא דאמת מספר גיליון זה היה צריך להיות 2013, אבל במשך השנים הושמט מספר אחד (1729), שלא קיים. והיו גם 14 מקרים שבהם ה"בוטער הצעפר" (הדפס שמסדיר את גלופת ההדפסה) טעה ורשם פעמיים אותו מספר. הגיליון הכפול קיבל תוספת "א/". (לדוגמא: יש מס' 124 וגם מס' 124/א). כולם כרוכים בספרים לפי הסדר. גם גיליון זה ייכרך בקרוב בספר מס' 96.

סקירה זו לא תהיה מושלמת בלי להזכיר את אלו שטרחו במשך השנים במערכת העלון, עבודת צוות בדרך כלל, ללא תמורה. הנה הם לפניכם:

1967	תמר וולפין, נטע אלמן.
6/70	אנגה סגל, צפורה סמברג, אריק ארנברג.
10/74	אלזה ב"ח, דליה וגנר, שולמית פרנק.
10/76	יעל נמנוב, דליה וגנר, מרב ארנברג.
8/77	דוד אלמן, אילן המאירי, צילה בן-רשף.
7/80	צילה בן-רשף, דליה וגנר, עדנה קולינס.
5/83	אריק ארנברג, אנגה סגל, רות גלעדי.
11/85	אנגה סגל, רות גלעדי.
7/90	אנגה סגל
6/99	דליה בוסקילה, שושנה קרופרו, דורית בסו.
10/01	שושנה שרקי, דורית בסו.

כאחרון חביב נזכיר את וילי פינקוס, האחד והיחיד, שזה יותר משנות דור משכפל ומדפיס את העלון.

דברי הכפר בן 2000 גיליונות

אני אוהבת את דברי הכפר כמו שאוהבים בגד ישן וטוב או נעלי בית מחוקות ונוחות.

אני אוהבת למצוא אותו בתאי ביום ה' בצוהריים, ועוד לפני שהלכתי הביתה מהעבודה כבר עלעלתי בו וקלטתי במבט חטוף איזו כותרת פרובוקטיבית, שאילתה קצת כעושה, מעט פירוורים חדשניים שלא ידעתי קודם, או יום הולדת שחייבים לזכור.

אחר כך בבית, על הספה, עם כוס קפה, בנחת, אני משלימה את המלאכה וקוראת את המעט (מאוד) שלא הספקתי לקרוא במשרד. תמיד אותו הגופן, אותו הגודל, המדורים הקבועים, לפעמים הדפים קצת הפוכים או הסדר לא לפי הסדר, זה קצת מעצבן אבל לא נורא. אני סולחת לותיקים במפגש, שחיברו אותו, כמו שאני סולחת לילדים שלי, שלא הכל אצלם מושלם.

בכלל, צריך להודות שדברי הכפר הוא לא העיתון הכי מפואר שאני מכירה, וגם לא הכי מעניין וגם לא הכי משעשע. אבל לעומת זאת הוא יציב וקבוע ויוצא כמו שעון בכל שבוע, ופתוח להכיל בתוכו כל מה שמישהו רוצה לומר. הדפים שלו סובלים עברית מליצית ועברית עילגת (אפילו אנגלית לפעמים), דברי שבח ודברי ביקורת בוטה, שירה ופרוזה, ברכות והספדים, רשימות, הודעות ומה לא?

הוא כלי ביטוי לכל מי שקשור לכפר הנשיא, חברים, תושבים, ילדים, מי שגר פה ומי שעזב אותנו, מן הארץ ומחו"ל.

בקיבוץ שחבריו כבר אינם נפגשים בחדר האוכל או בסידור העבודה כדי להחליף דעות, רשמים ורכילות קלילה, דברי הכפר הוא מקום המפגש והבמה המרכזית לכל אלה.

לפעמים הוא מרגיז ולפעמים הוא גורם לתחושת נחת וגאווה. הוא שלנו, הוא חלק מן ההווייה הכפר-הנשיאית ואני לא רוצה שייגווע, כמו שאני לא רוצה שהתרבות הכפר-הנשיאית על חגיה ואירועיה תגווע.

ולכן ביום הולדתו של הגיליון ה-2000 אני מאחלת לדברי הכפר הותיק והטוב עוד שנים רבות מאוד של הישרדות בבריאות טובה. שימשיך להיות העיתון המקומי שלנו, הדבק של כל מי שאוהב אותנו ורק ילך ויגדל ויתחזק ויתייפה ויתעשר בכותבים, ושכולנו נשמח בו.
מזל טוב

נורית

לדברי בן 2000

הייתם מאמינים שיש עדיין חברים המסוגלים להניח בצד גיליון של "דברי" שמופיע בימים אלה ביום ה' – ולקרוא בו רק ביום שישי – כי כך זה היה תמיד, בימים הטובים ההם, כאשר העלון הגיע לתא הדואר באופן חגיגי וקבוע – רק ביום שישי?

וידוע לי גם על חברים שמחכים עם קריאת "דברי" עד ---- נגיד יום א' או אפילו יום ב'!

ואני שואלת את עצמי, איך אפשר? האם יתכן והסיבה היא שהבן-אדם דוחה את הרגע המתוק של דפדוף בין המדורים, הקריאה בין השורות – עד לקצה היכולת הרגשית?

דבר אחד בטוח – לא יתכן שזה מחוסר עניין בתוכן, או שיש לו דברים יותר דחופים או מעניינים לקרוא באותו רגע – או, חס מלהזכיר – הוא מחכה לתרגום הפיזורים לאנגלית?

אני, לוקחת את העלון הביתה, מתיישבת בכורסא, זורקת את כל יתר הדואר והעיתונים האחרים הצידה ובולעת כל מילה ב"שלוק" אחד! אחרת איך אדע למי נולד, מי מתחתן, למי יש להכין ברכה ליומולדת או יום נישואין – או להבדיל אלף הבדלים, להזיל דמעה מהספד שהפסדתי? היו גם ימים שפרסמו מידע על הנעשה בענפים, או שהתנהל ויכוח ער על נושא בוער, שלפעמים נמשך שבועות. והלוואי ונראה עוד כאלה!

מעורבת אני בענייני "דברי" המון שנים ואינני מדברת על התורנות, בה היינו מקבלים את הדפים הביתה לחיבור. גם ערכתי (ביחד עם שולמית פ') את דברי – במפעל, הדפסנו את החומר במכונת כתיבה (!) על סטנסילים של גסטטנר, איירנו, עיצבנו כותרות, שכפלנו וכו' וכו'.

טוב שכיום הכל יותר יעיל, מהיר ואלגנטי, כמו שאומרים. וטוב שיש חברים, אמנם מעטים, שאיכפת להם להוציא את דברי שלנו שוב ושוב – ולא לפספס אף שבוע. יישר כוח לכולם!

מזל טוב – וקדימה לגיליון ה-3000!

אלזה בן-חנוך

ל"דברי הכפר" מס' 2000

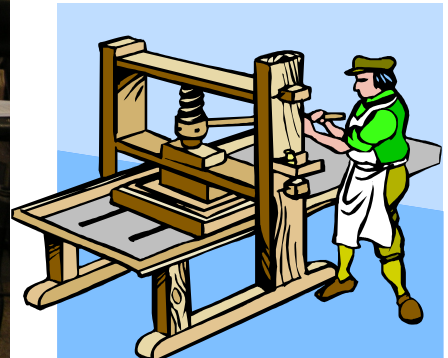
מזל טוב ועד 120 שנה, דהינו לפחות
עד מספר סידורי 60000 – ולמה לא יותר!?

אינני יודע אם קיים סקר על העלונים הקיבוציים הפנימיים, אבל אפשר להמר על כך ש"דברי" הוא אחד היציבים והמתמידים. במרוצת השנים התחלפו בתפקיד העורך/ת כעשרים חברות וחברים, וביניהם רבים שכבר אינם בינינו. ראוי שנודה לכל עורכות ועורכי השבועון היקר שלנו, שהביאו אותנו עד ל"גיל" המופלג הזה, וראוי שנרים על נס את מסירותם.

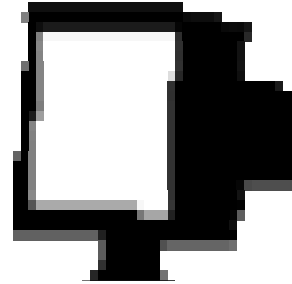
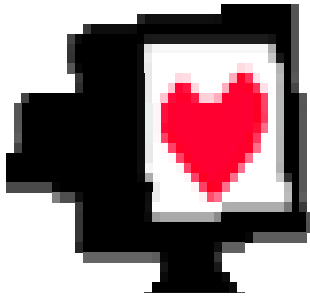
אולי זה כך בכל הקיבוצים או ברובם, אבל נדמה לי שאצלנו מעריכים מאד את העלון. רבים בינינו, צעירים ומבוגרים, מוצאים בו במה להתבטא על הנושאים הקרובים ללבם ואין ספק שהתפקיד דורש גם מידה מסוימת של סובלנות. זה הזמן והמקום לומר תודה ולפרגן לעורכת הנוכחית, המגלה התמדה ומקצוענות, ודואגת גם להופעה גרפית משופרת ולתוכן מגוון.

וכמובן, זה גם הזמן להודות לוילי המדפיס הנאמן ולכל מי שמשתתף במלאכה. חזק ואמץ!

ז'ק גולן

"דברי הכפר" מזווית דיגיטלית

מבחינתי לא מתקבל בכלל על הדעת חברה שאין בה מקום לביטוי והתבטאות של חברה.

אצלנו בכפר ישנו מגוון גדול של אפשרויות כאלה ואחד מהם הינו עלוננו – "דברי הכפר".

העלון מבטא את כל ההיבטים של חיינו החל בהפצת מידע, פרסום לו"ז, שאילתות, מאמרים, כתבות, הערות והארות, דיאלוגים, ויכוחים ובקצור כל מה שרק תרצו ולפעמים גם מה שלא תרצו, וזה כמובן, חלק מהעסק.

אינני משתתף פעיל בעריכת העלון בשנים האחרונות ואפילו לא כותב מי-יודע-מה.

את חשיבותו של העלון אני מבטא בצורך האישי שלי להפיץ אותו לכפר המורחב שלנו.

אסביר: כפר הנשיא מבחינתי הוא הרבה יותר מאוסף של בתים מדרכות ועצים. הוא כולל בתוכו גם ובעיקר, בני אדם. יש כאלה שחיים כאן במקום ויש כאלה שאף פעם לא עזבו, הם פשוט פיזית לא נמצאים כאן. במבט כזה מובן שכפר הנשיא גדול יותר מאותו מספר חברים, הורים, בנים ותושבים הכלולים רשמית במרשם התושבים של המקום. מבחינתי כפר הנשיא כולל את אותה בת בדרום אפריקה, אותו בן בארה"ב, אותם זוג חברים באנגליה או אורח/מתנדב/אולפניסט שבילה כאן תקופה וכעת חי בדרום אמריקה הרחוקה. נפלה לידי ההזדמנות לשמור קשר מסויים עם כל אותם חברי הקהילה המורחבת שלנו. האמצעים הטכנולוגיים בהם אני משתמש ביום-יום משמשים אותי למטרה זו בצורת שתי רשימות דיזור.

רשימה ראשונה, כ-70 נמענים המקבלים מדי שבוע את "דברי הכפר" בדואר אלקטרוני בכל פינה בעולם בתנאי שיש בו חיבור לאינטרנט ובינינו, איפוא אין היום קשר כזה!?

הרשימה השניה הינה רשימה אישית שלי הנוגעת לחדשות מקומיות ודעות אישיות שאינן מופיעות בשום מקום אחר.

שתי הרשימות בנויות על פי בקשות של הנמענים בלבד או לכל היותר ההורים. הרשימות אינן מפורסמות בשום מקום ואני רואה את עצמי מנוע מלפרסם רשימה זו.

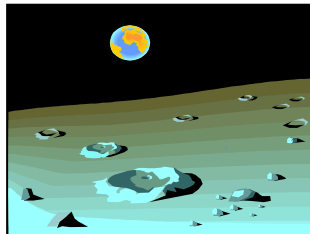
בעיניי הקיום שלנו תלוי בין השאר בקשרים שאנו שומרים עם כל אותם שבחרו לא לחיות כאן פיזית.

לא מפתיע שרבים מעוניינים בקשר הזה. מה שאולי כן מפתיע הוא שישנם כאלה החיים במקום ומעוניינים אף הם להכלל ברשימות התפוצה הנ"ל.

דברי הכפר נשלח לעולם הרחב דרך האינטרנט מאז 19 בנובמבר 1999 כלומר קרוב לשבע שנים ובמקביל נמצא העלון גם באתר האישי שלי למי שמסיבה כלשהי רוצה את זה כך.

כאמור, אני רואה בזה מעין שליחות ואף נהנה מהתוצאות והתגובות. אז תודה ל"דברי הכפר" המאפשר לי לבצע את הנ"ל. תודה לשושנה העורכת וכל רשימת העורכים הארוכה שלפניה ותודה לקהילה המורחבת שלנו הפרושה בכל רחבי הפלנטה. איך אומר העלון שלנו? "אפילו על הירח ישמעו אותי"

תודה - דוד אלמן

דבר הספרנים

אנו, העושים במלאכה של תרגום ה"פרורים" לאנגלית, עבור ה"הורים", רוצים לנצל את ההזדמנות ההיסטורית של גליון האלפיים, לומר לאחראים, ובראשם העורכת – שושנה שרקי – תודה רבה מאד!

לדורית בסו העוזרת ליד שושנה, לציונה, לעדנה – המדפיסה את רשימות הספרים החדשים באנגלית, לוילי המשכפל במסירות, ולכל העושים במלאכה בנאמנות – תודה רבה מאד גם לכם!

אנו, חברי כפר הנשיא ותושביו, התברכנו בכל החברים הנ"ל, אשר דואגים, בהתנדבות, לעדכן אותנו באופן שוטף על הנעשה אצלנו, בתבונה, רגישות והומור.

על כן אנו אומרים לכם: כה לחי!
לחיי הכתבות והפרורים שבדרך.

בהערכה, מאיר ריינס וראובן גוטר

גיליון 2000 ל"דברי הכפר" – מבט לאחור

2000 גיליונות לעיתון הנקרא ביותר בכפר-הנשיא, זה בהחלט ציון דרך. עם זאת, חישוב קל יראה לנו שבמהלך 58 השנים של כפר-הנשיא היו אמורים להיות לנו כבר 55X58 דהיינו 3190 גיליונות. אם כן היכן הם 1090 הגיליונות החסרים?

בעשרים השנים הראשונות של כפר-הנשיא ראו אור 82 גיליונות (בממוצע 4.1 גיליונות לשנה). ואכן, מלאכת הפקת העלון הייתה לא קלה, כפי שאספר בהמשך, ולכן, אפשר אפילו להתגאות בכמות המכובדת של 82 גיליונות אלה. בשנת 68 עזרתי לנטע אלמן להוציא לאור את "דברי" במתכונת ההיא של 4.1 גיליונות לשנה.

יום אחד בא אלי גרשי אפשטיין, שריכז אז את מחלקת החברה של התנועה (איחוד הקבוצות והקיבוצים, למי שזוכר שהייתה פעם תנועה כזאת). גרשי חזר הביתה יום ששי אחד וסיפר לי שיש קיבוצים שבהם מוציאים עלון כל שבוע, ומדוע שלא נהיה אנחנו בין הקיבוצים האלה. הרעיון היה די מפחיד, אבל היה בו גם אתגר, ותוך זמן קצר החלטתי לקחת על עצמי את האתגר הזה.

השאלה הראשונה הייתה: איזה תוכן מכניסים לעלון אשר מופיע כל שבוע. חשבתי אז (ואני חושבת גם היום) שתפקידו של עלון כזה היה לספר לחברים על מה שמתרחש בקיבוץ וגם לנסות לפרגן עד כמה שאפשר לכמה שיותר אנשים.

וכך עלו על דעתי שני מדורים קבועים: "מה נשמע" שהקדים את "פרורים מן השולחן". (דרך אגב, "פרורים מן השולחן" היה שם של סדרה שכתב שאול סמברג החל מגיליון 93. שאול נכנס אז לתורנות של 3 חדשים בחדר האוכל (היה לנו פעם מין עונש כזה), והוא העלה את חוויותיו על הכתב. מה אומר לכם, הסגנון של הדברים היה מדהים, כולל אמירה מהסוג: "למגינת לבם של החברים...").

המדור השני, היה ברכות לימי הולדת וימי נישואין. יחד עם, לא עלינו, ימי פטירה. בגיליון מס' 85 הופיע המדור לראשונה, ובו ברכות לדב קולט, ולגדעון לוי (בן 13).

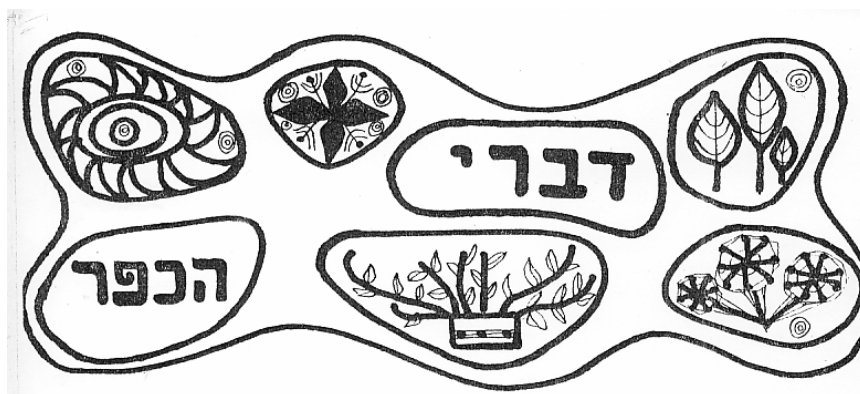
כמעט בכל גיליון אפשר היה למצוא לא רק את "מה נשמע" אלא גם את "מהנעשה בענפים", דו"חות מזכירות, ובעיקר דו"חות מועידות ומועצות של התנועה.

וכך התחילה מלאכת ההפקה של העלון השבועי. מה אומר לכם? שני צבעים אני זוכרת מאותה התקופה: אדום ושחור. האדום הוא צבעו של נוזל התיקון בהדפסה. אם עשיתי טעות בהקלדה, היה עלי לגלגל את השעוונית למעלה, להפריד בינה לבין הנייר שמאחוריה, למרוח נוזל אדום לתיקון, לנשוף מעט ולחכות שהנוזל יתייבש, ואחר-כך לגלגל בזהירות רבה בחזרה אל אותו המקום בו הדפסתי (משימה כמעט בלתי אפשרית). הצבע השני היה השחור, והוא היה צבעו של נוזל סמיך וצמיג שמרחנו על מכונת השכפול, ושבלעדיו לא ניתן היה להדפיס את הדפים. הצבע הזה היה נמרח על הידיים ועל הבגדים, ממש שחור בעיניים.

את האיורים היו מציירים בעזרת חרט, ושוב היה על המאייר להיזהר מאד שלא לקרוע את השעוונית העדינה, כי אז צריך היה להתחיל הכול מחדש. הרבה מאד גיליונות אוירו ע"י רג'י, ואחר כך לקחה על עצמה גילה מדר את המלאכה. את הכותרת "דברי הכפר", ציירתי באמצעות סטנסיל שלקחתי מהגן. וכל שבוע היה צריך לחזור ולשרטט את האותיות. התוצאה הייתה לא מי יודע מה, אבל היא החזיקה עד גיליון ה-100, ואז שדרגנו את עצמנו, והיה לנו שער קבוע, שאותו ציירה גילה מדר, והוא הודפס בבית דפוס באלפי עותקים, כך שלא הצטרכתי עוד לצייר כותרת מצ'וקמקת כל שבוע.

הנה הן לפניכם הכותרות – תשפטו בעצמכם.

דברי הכפר

כשיצא לאור גיליון ה-100 ערכנו חגיגה במועדון, הוצאנו את כל הכרכים של "דברי" מהארכיון, ובאותה ההזדמנות גם את אלבומי המשק. הבאנו עלונים של

קיבוצים אחרים, וחגגנו (זאת ההזדמנות להודות לכתת "סנונית", הכתה שלי באותם הימים, שסייעה לא רק בהכנת הערב ההוא, אלא גם בחיבור הדפים של "דברי הכפר" שבוע אחרי שבוע).

כשעמדתי עכשיו מול ארון הברזל בארכיון אצל יצחק עדר, החלטתי שיש להוציא את 100 הכרכים שהצטברו במשך השנים שוב לערב כזה, כדי שכולנו נוכל להתבשם מהאוצרות המופיעים בהם. ערב זה יתקיים בקרוב. החברה מכתת "סנונית", האם אתם מוכנים להתגייס שוב?

חג שמח, "דברי הכפר". חג שמח כפר-הנשיא.

תמר וולפין

חגיגת המילניום ב"דברי"

חגיגת התקשורת לרגל צאת גיליון ה- 2000 של "דברי הכפר" ראוייה לתפוס מקום של כבוד בהסטורית דברי הימים של כפר הנשיא. 2000 גיליונות מעידים על חוזק, על המשכיות, ועל רצון של תושבי המקום להידברות ולאיןפורמציה על הנעשה בתחומים שונים של הקהילה. דברי הכפר הוא בבואה של החברה המקומית. הן הכותבים והן הקוראים יוצאים מנקודת מוצא מרכזית, וצרכים משותפים של בניית חברה שתדע לבקר את עצמה. "דברי" נותן במה לחברים, לכתוב את אשר על ליבם, דברים משמחים או עצובים לא עלינו, וגם ביקורת על הפרט ועל הממסד, וכל אחד בסגנונו.

באופן אישי מאוד נהניתי והתחברתי לכתיבה ב"דברי", כמו גם הקריאה השבועית, והשיחות בעקבותיה. למדתי המון מסגנון הכתיבה של אריק ארנברג ז"ל, שהיה בשבילי מקור לחיקוי. השתדלתי בכתיבתי לא לפגוע באף אחד ולא לבזות אותו, גם אם לפעמים קיבלתי תגובה על כתיבה אסרטיבית מדי, שלא בכוונה.

חברת כפר הנשיא הוכיחה בעבר, בהווה, ומקווה שגם בעתיד, שביכולתה להתעלות ולהתאסף יחד, בלי שום קשר ואולי למרות קשיי היום ויום וחוסר הבהירות העתידית. שיוך הדירות הוא הדבר הבווער והמרכזי שהעסיק אותנו ב-2005, ואמור להיות גם ב-2006.

לא ברור מה מעמדה וכוחה של התנועה הקיבוצית מול מוסדות הממשל, אבל עדיין, לדעתי, צריך לנצל את העובדה שמפלגת העבודה בממשלה, ולהפגין שרירים ולובי חזק למען קידום ההחלטה על שיוך הדירות.

חג לנו היום, ותמיד טוב להיפגש בשמחות, ויחד עם זאת לא לשכוח את אלה שעד לא מזמן היו חלק מחיינו, ושותפינו לכתובה ולחיים כאן במקום, שכולנו רוצים בהמשכו וקיומו לדורות הבאים.

אז שיהיה רק טוב,
שיעבור הכל ממול, ושנהיה בריאים.
שבי.

הסיפור מוקדש ל"דברי הכפר" שחי ובעט כבר כל כך הרבה זמן, ואני מקווה שימשיך לבעוט כך גם הרבה זמן אחרי שאנחנו כבר לא נהיה פה".

לינה משותפת

רוצים לדעת משהו? כמו שמרסל פרוסט יצא למסעו התודעתי בחלל הזיכרון, בחיפוש אחר הזמן שאבד, מסע שהחל מהתעוררות בלוטות הטעם שהעלה בו ניחוחן של עוגיות מדלן, כך קורה גם לי כאשר אני נתקל בזוג המילים הכל-כך מושמץ בשנים האחרונות - לינה משותפת. בלי לשים לב כמעט, בזמן האחרון, אולי מתוך כך שהמצב כל-כך גרוע, המושג "לינה משותפת" הופך והולך להיות בזיכרוננו למייצג של "מי התום", בלי שום קשר למה שקרה או לא קרה באמת בלינה המשותפת כפי שהתרחשה במציאות.

ואם אני מניח לעצמי להתמסר ולהשתכשך בגליו הרכים של הזיכרון אני נזכר ביום אחד כזה שהחל והסתיים בלינה המשותפת, עוד בטרם הייתה למושג: פעם לפני הרבה שנים, בשנות החמישים של המאה הקודמת, בילדותי המאושרת בעמק הירדן, הייתה לא רחוק מהקבוץ בריכת אגירה שקראנו לה בשם המרשים "בריכת בוך". היא שימשה לנו כבריכת שחייה בקיץ, (בריכת השחייה האמיתית תיבנה רק באמצע שנות השישים או משהו כזה), והיא הייתה גם המקום שבו היינו מדמיינים לעצמנו הרפתקאות מסמרות שיער (שאז עוד בכלל היה קיים בשפע מעורר קנאה על ראשנו).

כשהיינו משתכשכים ומסתערים בה אחד על השני, היינו מדמים לעצמנו שאנחנו ג'וני ווייסמילר שמזנק מאחד מעצי האקליפטוס הענקיים, שהקיפו את הבריכה בטבעת צפופה, כדי להציל את העולם.

כאשר היית חובט ברגלך בקרקעית הבריכה, היה עולה ממנה ענן של בוך ומעכיר את המים. וכשהיינו משחקים ב"קדרים באים", אם איתרע מזלך והיית נלכד בכפם של רודפך חסרי הרחמים, הם היו חובטים בך (מתחת למים, כדי

שהמטפלת לא תיראה), ובנוסף לכך היו דוחפים את ראשך לתוך הבוץ הסמיך של בריכת האגירה עד שפיך היה מתמלא בבוץ דביק וחלקלק. כדי להימלט מה"קדרים הבאים" היינו משתמשים בשיטות שבעזרתן יביסו בעתיד הווייט-קונג את האמריקנים בווייטנאם, למדנו איך לנצל את תנאי המקום כדי להסתתר ואחר כך גם לתקוף, כלומר חבטת רגל אחת העלתה מיד עננת בוץ גדולה ועכורה בעיני הרודפים, עננה שמאחוריה היית יכול להיעלם מן הקדרים הבאים עליך לכלותך, ולהימלט לך בנחת לחוף מבטחים. מה שקרה לי באותו יום, שבניגוד להצלחות הווייט-קונג במלחמת הגרילה שלו, כשעלה הענן העכור, כל כך התבלבלתי עד שנמלטתי במקום לחוף מבטחים היישר אל זרועות הקדרים שלימדו אותי, באותו יום מר ונמהר, פרק חשוב במה קורה באמת כאשר תחבולה נכשלת במלחמה. בסוף כשהיינו מותשים מהמרדפים חסרי הרחמים ומשמש העמק הקופחת, עלה קולה החד והנחוש של המטפלת וכינס אותנו כעדת ברווזונים לחזור לארוחת –צוהוריים, ארוחה שנותרה בזיכרוני הרבה יותר טעימה ממה שהייתה באמת, במציאות הכלכלית הקשה של אותם ימים בשנות החמישים. אחרי שהמטפלת קילחה אותנו ביד קשה ובזרועה נטויה (בנים ובנות ביחד) היינו נשלחים אל חדרי השינה כדי לנוח, ומתחת למצננים כבדים ודולפי מים היינו מתאמצים להראות כישנים, עד שלבסוף נרדמנו באמת. לפנות ערב לאחר שקמנו וסידרנו את המיטות, הלכנו לחדר ההורים ל"ארוחת ארבע" (שהייתה מתקיימת תמיד בחמש בערב), ובלילה היינו חוזרים לבית הילדים ללינת לילה. באותו ערב הייתי מאוד חשוף ורגיש, בגלל המכות שחטפתי בבוקר, ורציתי שאבא שלי יישאר איתי עוד ועוד. לאחר שסיים לספר לי את הסיפור, כאשר סגר אבא בטריקה את הספר והתכופף לתת לי נשיקת פרידה ולילה טוב, עלה ממנו ריח של טוב של אבא'ים ואני תפסתי באותו חלק מהראש שלו שהיה הכי קרוב לפה שלי- באוזן, סגרתי עליה את השיניים וסירבתי בכל תוקף להרפות. מאחר והזיכרון משמר רגעים קשים עד הפרט האחרון שבהם, אני זוכר עד היום איך אבא שלי גנח פתאום והתרומם בתנועה חדה כשאוזנו שותתת דם, ואיך בפי נותר החלק מהאוזן שנחתך וססירבתי למסור אותו בחזרה. אני זוכר את הכאב שאחז בי כשפתחו לי את הלסתות בכוח כדי לחלץ ממלתעותי את הבדל החתוך, כדי שאפשר יהיה לצרף אותו לאבא שלי שהועלה לבית חולים כדי לאחות אותם מחדש. פתאום הוצפתי ברגשי חרטה על המעשה הנורא שעשיתי, ופרצתי בבכי אדיר קורע לב ומלא רגשי אשמה. שומרת הלילה שניסתה לנחם אותי אמרה לי שלא קרה כלום ושייתקנו את אבא שלי בבית חולים, אבל אני בכיתי עוד יותר והפרעתי לכולם לישון. כעבור כמה שעות אבא חזר באוזן חבושה בתחבושת לבנה ונשק לי שוב. הפעם אני זוכר מהנשיקה את ריחות חומרי החיטוי שעלו מן התחבושת ואת העובדה שאבא לא כעס. נרדמתי מהר ולמחרת עברתי לסדר היום, כדרכם של ילדים, על הטראומה הלילית. אבל מאז, תמיד כשאומרים על ידי "לינה משותפת", יש לי תכף ומיד טעם של אוזן חתוכה בפה, והמון געגועים למשהו שעד היום אני לא בטוח אם הוא לא קיים בעצם רק בזיכרון שלי.

דודו פלמה

האבות המקימים שנת 1963

שתי תובנות שהיו לי על החיים התערערו בשבת קיצית אחת בכיתה ב'. הראשונה הייתה קשורה לעולם המבוגרים - הייתי משוכנעת שהמבוגרים לעולם אינם ישנים. הורי היו משכיבים אותי לישון ואז היה נשמע הדהוד צעדיהם המתרחקים על המדרכה בלילה החשוך עם קולות התנים ובבוקר היה מישו מבוגר מעיר אותי. אם הייתי מתעוררת באמצע הלילה - תמיד הייתה שם שומרת לילה, שהייתה מזדרזת אלי. התובנה השנייה שהתערערה קשורה לאבות - עד לאותה שבת חשבתי שאבות עושים דברים בצורה עילגת, כמו כשאבא היה מסרק אותי, עם שביל בצד כאילו הייתי בן. אבות - אפשר לסדר אותם.

באותו בוקר שבת, התעוררתי, כרגיל, לקולות הבוקר: הקריאה המונוטונית, הקצובה, כמו מודאגת מעט, של תור הצווארון והבעות התהייה קלי הדעת של הצוצלת. עדיין לא הגיע האבא התורן. קמתי ללכת לשירותים. ראיתי את מוסי, אבא של אמנון, שוכב על גבו, ישן לגמרי ונוחר, על מיטת הספסל של 'ההורה הישן'. ככה גיליתי שגם מבוגרים ישנים. כשחזרתי ראיתי אותו מתעורר. הוא התיישב, שיערו סתור. נראה מצוברח וחצי עיוור - עד שמצא את משקפיו. כשראה אותי התפשט חיוך חם על פניו והוא אמר, "מה יש מיד'לה? את לא יכולה לישון?" קיוויתי שנוקי, אבא של טליה ש. יהיה התורן. כשנוקי היה תורן הייתה חגיגה. כיתר הילדים, לא הייתי יכולה לחכות שכבר תגמר ארוחת הבוקר. היינו עוזרים לפנות את השולחנות, לשטוף את הכלים ולסדר את הכיסאות בעגול. ואז היה מגיע הרגע המיוחל - נוקי היה מצביע על החור שבמרכז סנטרו הדשן ואומר, "הפעם אספר לכם את הסיפור האמיתי, על איך שקבלתי את החור בסנטר שלי". פעם סיפור תלאות בג'ונגלים של האמזונאס, במאבק נגד אינדיאנים נושאי כידונים מורעלים, פעם היה זה מעשה גבורה מול נאצי נושא סכין, או במלחמה על גדר הקבוץ נגד הסורים. תמיד, כשסיים, הייתי שואלת, כשאר הילדים, "הפעם זה באמת?" לאחר שהיה מבטיח, שהפעם זו אמת לאמיתה, כבר הגיעה השעה תשע בבוקר - הזמן ללכת לחדר ההורים. גם לני, אבא של אילנה היה מספר סיפורים, בקול שקט, חם ונעים. הוא היה עושה אתנחתאות ארוכות, כדי לסדר את שרווליו, עד שהייתי משתעממת. אריק, אבא של מרב, שהיה פטפטן גדול, העדיף להוציא אותנו לשחק כדורגל או קריקט. מי שהגיע לבסוף באותו בוקר היה מופתי, אבא של רותי ל. מופתי היה מקפיד תמיד שהכול יונח בדיוק במקום. למחרת המטפלות היו אומרות, "אנחנו יודעות מי עשה הקמת שבת אתמול!" הוא היה מביא משחקים.

כשסיימתי להתלבש היו כבר השולחנות ערוכים לארוחת שבת בבוקר - שלווה, חלב, חלה פרוסה, ביצה קשה, ירקות וגבינה. רותי יצאה מהחדר שלה ורצה אל אביה צוחקת. הוא הוציא מכיסו שקית מלאה בבלורות צבעוניות, חדשות ואמר, "לכו לשחק עד ארוחת הבוקר". זו היתה עונת הבלורות. רותי ל. הייתה אלופת הכיתה. ידעה להפליק את הבלורה למרחק ובמדויק. הבלורה שלה כמעט תמיד פגעה בבלורה אחרת או נכנסה לבור. בזמן שרותי סדרה וניקתה את הבורות שפכתי את הבלורות על האדמה. הן היו מבריקות ובתוכן הבהיקו פרפרים רבי כנפיים בשלל צבעים שונים. אחת הייתה יפה במיוחד, בשלושה צבעים – ירוק צהוב ואדום.

לאחר שסיימתי לאכול את השלווה, אכלתי את הביצה הקשה. חלק מהחלמון היה רך וצבעו כתום עז. עלתה בי מחשבה שאני אוכלת אפרוח. רותי ל., שישבה לידי, ספרה את הבלורות, כבר בפעם השנייה. האפרוח נתקע לי בתחתית הגרון.

כשעמדתי לצאת הביתה, עמד מופתי בפתח, פרש את ידו מולי ובקול רם ומצווה שהסתיר גם שמץ זעיר של חיוך אמר, "תודה". מבושת מאד הנחתי בידו את הבלורה בעלת שלושת הצבעים שבערה באגרופי.

בזמן שרכן לידי וטרח לנקות מהרצפה, בהבעת מיאוס, את בליל העיסה החצי מעוכלת של שלווה, חלב וביצה חצי קשה, אמרתי, "בביצה היה אפרוח ואני אכלתי אותו".

הוא הרים את פניו לגובה פני ואמר, כשעיניו מחייכות בשובבות, "זה היה אפרוח של ציפור רעה". מעולם לא גנבתי מאז.

הערה:

לצערי לא ניחנתי בזיכרון מצוין כמו עודד אבידור, או תמיר שפרונג, לכן גם בסיפורי הזיכרון שלי אני למעשה ממציאה את רוב הדברים.

ולעניין דברי הכפר מספר 2000 – דברי הכפר - זהו העיתון האהוד עלי ביותר מבין כל העיתונים. אני קוראת אותו בשקיקה כולל רשימת השומרים, רשימת הספרים החדשים שהגיעו לספרייה ורשימת ימי ההולדת. לא פעם בסיום הקריאה אני מקבלת דקירת געגוע עזה, כואבת ומענגת. תודה רבה לשושנה, תודה רבה לדויד אלמן הנאמן והחרוץ תודה רבה לכל הכותבים, תודה לכל הגרים במקום ששומרים עליו שימשיך להיות. אני מבחוץ- תומכת ואוהבת.

שלומית עדר ליפשיץ

היו זמנים

כל הכבוד לשושנה שרק שזמה את הופעת הגיליון המיוחד והחגיגי הזה. לאחר שהיא הפצירה והפצירה שנכתוב, נזכרתי פתאום "הלא גם אני הייתי פעם עורכת של "דברי-הכפר". אבל זה היה מ-ז-מ-ן! מתי? כמובן שאיני זוכרת, ואם לא זוכרים הולכים ליצחק עדר הנאמן שלנו, והוא באלגנטיות ובזריזות שולף מאיזו שהיא מגירה על המדף העליון קלסר ושם יש את כל הפרטים שחסרו לי. אז זהו: זה היה בין השנים 1976-78, יחד אתי היתה דליה וגנר, (רק בהתחלה לחפיפה), וגם מרב ארנברג היתה במערכת. מי שאני זוכרת במיוחד הוא דוד אלמן ויחד עבדנו כשנתיים. זה לא היה קל ועדיין הייתי גננת במשרה מלאה – כן – היו זמנים!

הסקופ הגדול שלנו היה הופעת המתחרה ל"דברי". זה התחיל בעמוד אחד מודפס ועוד אחד ועוד (דני נמלי). והנה היו כבר כמה עמודים, ולבסוף הופיעו גיליונות שלמים.

"כל סוטה" של הצעירים התחיל להיות מתחרה ממשי של דברי, שיאן של הכתבות האלה היה מאוחר יותר, בתקופת מלחמת לבנון (1982), עם ביקורת חריפה על הממסד, הממשלה, הפוליטיקה – על מה לא? זה סחף את בני המשק הצעירים מחוץ לכפר-הנשיא. ועם כל הכבוד ל"כל סוטה", בכל זאת תסתכלו מה קורה היום: איפה הם ואיפה "דברי"??

ברכות ל"דברי הכפר", לעורכים, לכותבים, לאוהדים ולקוראים.

יעל נמנוב.

ומכתב שנתקבל במייל מארה"ב

כקוראים נאמנים של דברי הכפר מימי בראשית, אנחנו רוצים לאחל לך שושנה כמו גם לכל העורכים בעבר, ולכל יושבי כפר-הנשיא, מזל-טוב ענק להוצאת גיליון ה-2000 לשבועון הנקרא והאהוב עלינו ביותר. באהבה מכל האפשטיינים; בארה"ב, קרית חיים, וכפר הנשיא.

שוש, גרשי, שמוליק, כריס, נתן, לנה, יוסי, סילביה, אביבה וליאת.

כל אחד וה"דברי" שלו.

אני לא מאלו שכותבים בד"כ לעלון, אך בהחלט בין אלה שמצפים לו כל שבוע, נהנית לקרוא אותו, להתעדכן דרכו בנעשה ונשמע בקיבוץ ובהלכי הרוח במשק. כאשר שושנה, העורכת, פרסמה את דבר גיליון ה-2000 המורחב עלה בדעתי לציין את הפן האישי שלי ב"דברי", והוא החשיבות שיש לעלון בקשר עם בני-הקיבוץ באשר הם, ולקשר המיוחד שנוצר למשפחתי המורחבת עם אחותנו, שולי-שולמית, דרך שליחת העלון, בנוסף לצורות התקשורת האחרות. שוחחתי על-כך עם אחותי ואני מצרפת את המכתב שלה. אך לפני-כן אני רוצה לציין את הערכתי הרבה לכל העורכים, בעבר ובהווה, על ההתמדה וההשקעה שבהוצאת העלון מדי שבוע.

מרים כהן.

ברכות ואיחולים רבים לעלון מס' 2000

התרגשתי לשמוע על הרעיון של עריכת עלון גדול עם רישומים וזיכרונות. עלי לציין שמאז שאני בחו"ל, בשנות ה-70 ומשנות ה-90 והלאה, העלון מהווה עבורי קשר חזק והמשכי, לא רק עם הקיבוץ, אלא גם עם משפחתי. בשנות ה-70 היה נשלח "דברי" דרך המזכירות. מאז שאבא נפטר והמערכת הקיבוצית השתנתה – אמא (מטי) לקחה על עצמה את האחריות לשלוח את "דברי", את חדשות המשפחה, היא היתה כותבת על אחד הדפים של "דברי", היכן שמצאה דף ריק או קצת מקום פנוי. וכך התחיל המנהג שבכל שבוע אמא הייתה מעבירה את העלון בין בני המשפחה שיכתבו משהו עבורי, ומזמן התפתח המנהג למסורת, ואיך ש"דברי" היה מגיע, קודם כל הייתי מחפשת את הדף שאמא כתבה עליו, אח"כ בודקת את שאר הדפים לראות מי עוד מהמשפחה כתב, ורק אז מתחילה לקרוא את העלון עצמו. לפעמים היו לא רק מילים אלא גם ציורים מהאחיינים שלי, ולעיתים חיכתה לי עוד הפתעה – איזה מכתב קצר או ד"ש בכתב יד מקרוב משפחה או ידידים טובים שבמקרה היו בבית. בצער רב אמנו היקרה נפטרה בסוף הקיץ בשנה שעברה. והיא מאד חסרה לי מבחינה זו ומבחינות רבות אחרות. אך לשמחתי הרבה מרים לקחה על עצמה להמשיך במסורת...

מסורת עריכת דברי-הכפר, מדי שבוע, הינה כלי נהדר לשמירה על קשר, אך עבורי זה הרבה יותר מקשר כללי עם הקיבוץ, זהו העמקת הקשר שלי אישית עם משפחתי המורחבת. קשר שלדעתי נהיה עשיר יותר בזכות העלון שיוצא בהתמדה ונאמנות לאורך כל השנים. לכן באמת מילים אלה כאן אינן יכולות לבטא מספיק את הוקרתי והערכתי העמוקה. יישר כוחכם, המערכת באשר הינה.

חג השבועות: קציר ודייש בזמן אחר, במקום אחר

ילד בן שבע עומד מוקסם. עשרות גברים ונערים מتركזים מסביב למתבן גדול. המתבן בנוי בצורת צלב ופאותיו גדושות באלומות תבואה. בהינתן האות קופצות נשים וגוררות האלומות לאזור המרכזי, שם מחכים הגברים במעגל גדול ובידיהם מקלות מיוחדים.

בהינתן עוד אות מסתלקות הנשים במנוסה והגברים מתחילים לחבוט בקצב באלומות הקש הזרוקות על רצפת האבן. אחרי זמן קצוב, כנראה, עולה בפתאומיות ובאופן פלאי רוח ערה, בדיוק דרך שתי הדלתות הגבוהות משני עברי המתבן. מצידים עכשיו בקלשונים ארוכים הם זורקים, זורים את התבן לאוויר, הקש והתבן עפים החוצה ברוח והגרעינים נופלים על הרצפה. בעיני הילד זה נראה מתוחכם ויעיל ביותר. שבועיים או שלושה נמשכה העבודה והילד לא החמיץ אפילו יום אחד.

כשזה נגמר הוא ציפה בכיליון עיניים לשנה הבאה.

אך בשנה הבאה, אבוי, הביאו איזו מכונת ענק והעמידו אותה במרכז המתבן. אכזבה? לא, כי הולך להיות כאן משהו עוד יותר מעניין. מחוץ למתבן ומחובר למכונה ברצועת ענק עמד קטר!! כן, כזה כמו לרכבת. כשהתניעו אותו בפוף-פוף רועש ובפאניקה שמא אש הקטר תצית את הקש, כל הכפר הגיע למקום. זקני הכפר קיללו בפסימיות בלתי מוסווית את החידושים היקרים האלה; מה, איך שעשינו את זה כל השנים לא היה טוב? הם רטנו. אבל הקידמה ניצחה.

הדייש בוצע יותר מהר ויותר נקי ומקלות הדייש אופסנו לשם שימוש רק בזמן של תקלה. שנה שלישית הילד כבר לא גר באותו כפר.

השנים היו 1935-1936, הכפר היה בדרום גרמניה והילד היה:

טומי

ימי הולדת

אלונה כרמי (ת)	3.6	תמר המאירי	6.6
גרשון שרק	4.6	איילה שור	
יעלי זיו		מקס הירס	
יערה איסטון (נכדה)		נרית קרטיס	
ליאור נוימן (נכדה – נאי)		סיוון כהן	
טלי קולינס (נכדה)		טל סמברג (נכד)	
		אורי-עופר שפרונג	
		עמק יצחקי	
		נוגה נבות (ת)	7.8
		קלייר אפשטיין (נכדה)	8.6
		סיוון בידק (נכדה מש' אב)	
		גלעד מסר	10.6

מזל-טוב!

ימי נישואין

בלהה ואשר איילון	4.6
אורלי וליאור ליפשיץ	5.6
זיוה ויוסי מלינה	7.6
גבי ורענן טנא	8.6
אורנה ודוד ממרן	9.6
מרים ודוד אלמן	

זכור

ה	סיוון תשכ"ז	12.6.67	אריה דביר
ט	סיוון תשמ"ו	16.6.86	ניל בן-עטר

"מה נשמע" או "פירורים"

וזהו ה"ק"י, לכבוד העלון המיוחד והחגיגי שלפנינו, חזרתי קצת אחורה למקורות.

פעם קראנו למדור הזה "מה נשמע", זוכרים? את המדור והעלון הנהיגה אז לאורך שנים רבות אנגה סגל ז"ל, וחשבתי שהיות ואנחנו חוזרים קצת לעבר, נזכיר ונכבד את מה שאנגה בעדיקות ומסירות הטמיעה בתוכנו. מדור רכילות שיש בו דיווח עדכני שנכתב בחוש הומור, חום ואהבה על הנעשה בישובנו הקטן. אז, לזכר הימים הטובים נשאל השבוע "מה נשמע?" ונאסוף גם קצת "פירורים", ונראה מה יתקבל.

מה נשמע במרחב הבריכה? בבריכה עובדים בשצף קצב – צוות מתוגבר עוסק במלאכה בכדי שהכל יהיה מצוחצח, נקי ומזמין לסוף השבוע לפתיחה הגדולה. לכל אלה שהתגעגעו למגע המים הצונן, לארוחות הערב המאוחרות, לחברת האנשים, זהו, זה חוזר. אז שלכולנו יהיה קייץ של כיף.

גם באגף החינוך "נשמע" שקורים דברים. התלתון-הבוגר, הנעורון והנעורים עוברים שיפוץ, צביעה וארגון מחדש. השיפוצים נעשים בעזרתם של הנערים יחד עם המדריכים, וכל זאת לקראת החופש הגדול שאו-טו-טו מגיע אלינו.

כיתות ו' של "מבוא גליל" נסעו, מלווים בהוריהם לביקור וסיור היכרות בבית-הספר "עמק-החולה", שם הם זכו לסיור בחצר בית-הספר ומפגש עם צוות המחנכים והמורים. ואם אנו כבר בעניין ביקורים, ילדי הגנים נסעו לביקור גומלין בגן בזנגריה וזכו לאירוח לפי מיטב המסורת. בהמשך השבוע נסעו בוגרי גן-רימון (אלה שעולים לכיתה א' בשנה הבאה), לביקור בבית הספר "מבוא-גליל".

וכתה ז' – כאחת ממשימות בר המצווה – יצאו ל"יום חלוץ בודד" ברמת הגולן. שמעו סיפורים מפיהם של דוד וארנה ממרן על ההסטוריה של מושב קשת, ואת סיפורם האישי בנושא "השרדות". הנערים הקימו מאהל, הכינו ארוחות, דאגו לשמירה על ה"מחנה". הדרך חזרה עברה חלקה ברכיבה על אופניים. היה כיף.

עכשיו כשסוף סוף נתנו לנו אור ירוק בעניין שפעת העופות חיפשתי את דייב דבולט לקבל עדכון, מה קורה בענף הלול, אך הוא לא היה בבית. בתקווה שעסקים כרגיל ושהמכירות של הענף יעלו ונשמע רק בשורות טובות.

גם בענף האבוקדו עסקים כרגיל, משקים, מטפלים, גוזמים, מרססים ועוקבים אחרי התפתחות הפרי הירוק לקראת הסתיו.

חדרי האולפן עוברים בימים אלה שיפוץ, צביעה ושדרוג לקראת הגעתה של קבוצת "צבר" בחודש אוגוסט.
בהזדמנות זו אני מצטרפת להזמנה של רפי פרנק לחברים להצטרף לעשייה ציונית ולפתוח את דלת ביתכם ולחבק את הנערים האלה, לתת להם בית חם, אוהב וקשוב בקיבוצנו.

לא רק וותיקי כפר-הנשיא נהנו מהערב החברתי שאורגן ברוב חן והדר ע"י גיורא גודמן. הסיפורים היו מרתקים, הגילויים היו מאלפים והכל נעשה וסופר בחוש הומור, כמו שרק האנגלים יבינו.
תודה לגיורא, תודה לתמיר. להתראות בערב הבא.....

"בחג-שבועות תעשה לך.....", ההכנות לקראת החג בעיצומן ועל זה כבר יסופר בעלון הבא. נותר רק לאחל ולברך שנזכה לשנה של שגשוג, שפע, אושר וחיים שקטים וטובים. ונמלא את עצמנו בחוכמה מעשית, כפתרון לחידה הבסיסית של החיים. ונזכה לאהבה כנה ואמיתית אחד לשני ואחד מהשני.

חג-שמח

שבת-שלום ושבוע טוב.

ארי לוי-שטיינר ובני המשפחה.

ועוד פירוורים

יחסינו עם טובא השכנה - במישור היחסים האישיים, יש לי, כמו לאחרים בקיבוץ, חברים בטובא, שהם לא רק סתם חברים של שלום שלום. אלה יחסי קירבה יותר מעמיקים.

במישור הממסדי כמעט אין יחסים, וחבל.

מה הסיבה לכך אין לי מושג, אולי הפערים בינינו לבינם הם כפי שיש פערים בינינו לבין הפלסטינים בשטחים, וטובא כמו רוב ערביי ישראל מרגישים כחלק מהעם הפלסטיני, ואילו אנחנו הישראלים נמצאים כאן באופן זמני. אפשר לשנות דעות, ולבנות יחסים אחרים.

בני משק - הנושא הדמוגרפי מדאיג, ובצדק, כל אחד במדינה וכמובן צריך להדאיג גם אותנו כחברי קיבוץ. זה לא סוד שאוכלוסיית כפר הנשיא מתמעטת ומתבגרת. בנים עוזבים, ולא רבים חוזרים, ויש לחשוב או להמציא פטנט להחזיר בנים הביתה. אולי תמריץ ברכישת דירה?

מפעל - מסך העשן האופף את התנהלות המפעל לא מוסיף הרבה ביטחון לעובדים השכירים במפעל, וגם לחברים העובדים בו. המסתורין והשמועות סביב נושא מכירת המפעל רק מגבירים את חוסר הביטחון של העובדים, וטוב יעשו קברניטי הקיבוץ אם יזמנו פגישה עם העובדים, בכדי להסיר או להפיג חלק ממסך העשן, ולתת חיזוק למנכ"ל באשר לעתיד המפעל.

רכב - מדיניות צמצום רכבי הקהילה הייתה יותר מובנת לו הייתה מלווה בהסבר על הסיבה שבגינה הוחלט לצמצם את הרכבים. מה מידת ההפסד לקהילה מהחזקת כמות גדולה של רכבים (מי קובע כמה צריך), ולמה יוצאים רכבים למכירה ללא מכרז בין החברים. ואולי אולי המדיניות היא לכיוון שלכל חבר או משפחה יהיה רכב פרטי?!

אחזקת דירות - מושג שנעלם מהלקסיקון הקיבוצי בעקבות ההחלטה על הפרטה, וחבל. אמנם החלטנו על הפרטה, ועדיין אין לנו שיוך דירות, אבל ההתנהלות היא כאילו הדירות שייכות לנו וכל פעם שיש פגם או נזק בדירה התיקון הוא על חשבוננו הפרטי, לא כולל תשלומי מסים לקהילה. מישהו יכול להסביר את זה?!

חינוך - אין ספק שמערכת החינוך הקיבוצית כמו גם הארצית נמצאת במשבר ערכים גדול. יש לנו ותמיד היה נוער מצוין (לא של אביב גפן), שצריך הכוונה ולימוד של אהבת הארץ. במישור הקיבוצי הפסקנו ללמד את הנוער על ההיסטוריה הקיבוצית, על שיתוף, על אחיזה בקרקע ועל הצורך בהמשכיות הקיבוץ.

תושבים! - לצערי, ריבוי התושבים כאן ובקיבוצים אחרים מעיד יותר מכל על האשמה שתלווה אותנו, בכך שהקיבוץ התרוקן מבנים וחברים שעזבו מרצונם, או לא, ומחברים שהלכו לעולמם. אני רוצה לראות קיבוץ בעל אוכלוסייה גדולה של בנים, בנות, נוער ומבוגרים, המגיע למצב של מחסור בדירות בכדי לספק לכולם. כמובן שההעדפה שלי היא לדמוגרפיה מקומית לדור ההמשך, שישאר כאן. אני לא פוסל אף אחד שרוצה ומוצא את חברתנו כמתאימה לו, והוא יתקבל בברכה. וכבר הוכחנו כחברה שאנחנו יודעים לקלוט תושבים בגובה העיניים.

שבי

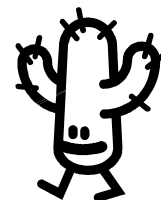

ענייני בריכת שחייה

מכיוון שאין להיכנס לבריכה **ללא מציל**, אבקש מכל השחיינים והשחייניות שמתכננים לשחות הקיץ מחוץ לשעות הפעילות של הבריכה להודיע לי מיידית, בכדי שנמצא פתרון הולם לשביעות רצון כולם.

תודה על שיתוף הפעולה.
קיץ מהנה בבריכה וחג-שמח.

אבלין

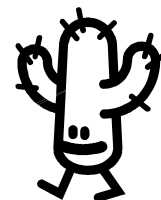

גרעין צבר – כפר הנשיא 2006

דרוש מדריך \ מדריכה

גרעין צבר מחפש מדריך \ מדריכה לפעילות חברתית לחודשים אוגוסט עד סוף נובמבר. המשרה היא חלקית להלן הדרישות של תנועת הצופים:

- תפקיד המדריך החברתי הוא לעזור בבניית קבוצה ובחיבור חברי הגרעין לקיבוץ.
 - מטרתו היא לשמש מעיין אח גדול וחבר לבני הגרעין ולהוות דמות חמה, קשובה ומחנכת.
 - תפקיד העיקרי הוא בשלושת חודשי הקליטה הראשונים בהם מתגבש הגרעין ובסמינרי הגרעין בזמן הפרק הצבאי.
 - העברה בפועל של 3-5 פעולות בשבוע בפרק קליטת הגרעין בקיבוץ. התכנית החינוכית הינה עמוד השדרה של פרק הקליטה ומטרתה לגבש קבוצה חזקה, לקשרה לקיבוץ, לארץ ישראל על תרבותה ונופיה ולהכינה לצה"ל (היסטורי, פיזי, מנטאלי).
 - חיבור חברי הגרעין לצעירי הקיבוץ.
 - אחראי על האוריינטציה של חברי הגרעין בקיבוץ ע"י הנחיתם, ליווים והרבה שיחות בלתי פורמאליות.
 - איתור בעיות אישיות, רגשיות ונפשיות של חברי הגרעין והפנייתם לרכז הגרעין.
 - זיהוי צרכים קבוצתיים ודינאמיקות בעייתיות.
 - יצירת מנהיגות, מוסדות ואוטונומיה בגרעין ועידוד יזמות ופרויקטים קבוצתיים.
 - שותף מוביל בארגון ובביצוע הכרזת הגרעין.
 - תנאי קבלה למדריך/ה: **על המדריך/ה להיות בסביבות אמצע שנות ה-20 לחייו/ה, בן/בת משק. עליו/ה להיות כריזמטי/ת, בעל/ת ניסיון בהדרכה ובעל/ת קשרים טובים בקיבוץ.**
- כל מי שעומד/ת בקריטריונים הנ"ל מוזמנ/ת ליצור איתי קשר על מנת לתאם ראיון. בסיום תהליך המיון נחליט על המועמד המתאימה ביותר ונסכם על תנאי ההעסקה.
- תאריך סופי להגשת מעומדות הוא 6.6.2006.

גרעין צבר – כפר הנשיא 2006

דרושות משפחות מארחות

כבר פנו אלינו מספר משפחות נלהבות אשר החליטו לאמץ חברי גרעין במשך שהייתם בכפר הנשיא.

עדיין חסרות לנו מספר משפחות ונשמח לצרף אתכם למועדון הנשגב שלנו. נא לפנות טלפנית לאבלין (4536) או רפי (4541).

בתודה מראש

רפי פרנק - רכז גרעין צבר

עוז לתמורה מאוחרת

למורי ורבי יצחק בן אהרון שעם לכתו העולם בלעדיו לא יהיה עוד אותו דבר. עכשיו כשהפורענות כבר כאן, נותרה עדיין השאלה האם נותר בנו גם מעט עוז לתמורה המיוחלת.

יצחק בן אהרון, איש של עקרונות, עמד כל חייו במילה שלו. מאחר והבטיח שלא להגיע לגיל מאה, נפטר חודשיים לפני שמלאו לו מאה שנים. ככה מת אדם עם עקרונות-זקוף, נוקשה וצלול. וגם כאשר התעוור בערוב ימיו, ראה אותנו ואת מעשינו הנואלים בעין חכמה, בהירה ואוהדת. במאה השנים בהן חי בסערה גדולה, ולפעמים קרה ואינטלקטואלית, בהק אורו המיוחד בבדידות מזהירה.

בשנות השמונים הסוערות, כאשר פרצה מלחמת לבנון (שכונתה משום מה "מלחמת שלום הגליל". והזכירה לכולנו, שכמו ב"שנת 1984 של ג'ורג' אורוול, אנו חיים בזמנים שבהם חרות היא עבדות, מלחמה היא שלום ובערות היא כוח, בעיקר כוח להשחית) נפל דבר במדינת ישראל. וכאשר אני מוצא עצמי לפתע ניצב מול עובדת מותו הנחרצת, אני הולך ונובר בניירות הישנים בהם רשמתי את יומן הקרב שלי, ומגלה שם הרבה זיכרונות מאוד לא נעימים, כתובים בכתב צפוף ומיוסר, המתארים את הרגע הקשה הזה שבו חדרנו ללבנון: "...ארץ יפה לבנון. אנחנו נכנסים למשולש הברזל. מגביהים והולכים לכון צור. הקמה גבוהה, מבשילה מאוחר. הגפנים משתרקות בכל פינה בעיקשות שקיימת רק בטבע ובכפריים שמתבוננים בנו בעיניים אטומות מאחורי הדגלים הלבנים. הידיים מונפות עכשיו לשלום. כך ברכו את התורכים, הצרפתים, הסורים והמחבלים. עכשיו גם אותנו. עוד מעט יוחלף האורז במטעני צד.

למלחמה הזאת אין תאריכים. תאריכים חשובים להיסטוריונים ולחברות זיכרון. המלחמה הזאת היא לנו יום אחד ארוך ולילה שאיננו נגמר. לא, לא ראינו את צידון ביופיה. ראינו אותה הרוסה ומלוכלכת. חשבנו על איזבל בת מלך צידונים, איך באנו היום, לדפוק את צידון כנקמה מאוחרת של נביא מזדקן והופתענו לגלות את בני דמותנו המבוהלים נעים בדרכים כשבתיהם ארוזים על ראשם בחבילות מתפקעות.

מעתה נעים ונדים יהיו בארץ, כל ימי חייהם וחי בנייהם וחי בני בניהם" (המילים המצהיבות והקשות התדרדרו והגיוחו להן מהיומן הישן כמו שלדים מארון)... אחר כך הסתיימה לה פתאום המלחמה והתחיל השלב בחיינו שנקרא "שירות בטחון שוטף" באדמת לבנון הכבושה. וכאשר "השוטף" הזה הפך להיות שיטפון בלתי נסבל של גוויות, אני וחברי הקמנו את תנועת ההתנגדות למלחמה בלבנון שקראנו לה "יש גבול", תנועה ששמה לה למטרה להשיב את הבנים חיים הביתה.

וכאשר כולם עמדו עלינו בחרפות וגידופים, ניצב לו שם יצחק בן אהרון, כמעט יחידי, ותמך בנו במילים חמות וטובות. שלח מברקים, כתב ללא לאות בעיתונים, ושצף וגעש והבריק ברקים כמו שרק הוא יודע. במידה רבה אני שמח שזכה להיות כאן כאשר המשכנו את אשר התחלנו בלבנון ויצאנו גם מרצועת עזה.

ועל פני חצי המאה האחרונה של חייו, כמו צדק פואטי וכמו צחוקו מפיל המורא של נביא זועם, מהדהדים עוד דבריו שנכתבו בעיתון "למרחב" מיד לאחר "מלחמת ששת הימים", ובהם דחק במדינת ישראל לקום ולפנות את השטחים הכבושים מהר, מהר בטרם יהיה מאוחר מדי. כמה יהירים וטיפשים היינו. לא הקשבנו לו אז ועד היום אנו משלמים את מחיר כסילותנו. כי כאלה הם דברי נביאים, שהם מתמלאים תמיד ושבים וחובטים בכך ללא רחם ושבים תובעים ממך לשלם את מלוא מחירה של יוהרת האדם.

וכך קרה שלחג השבועות השנה אנו מעלים את ביכורי חייו הגדושים, המתפקעים ממעשים, מכל מה שחלם ופעל והשיג והגשים, הכל כמו עולה עכשיו בטנא יפה של מעשים וכוונות ונרשם על ספר דברי הימים של האנשים שעשו כאן משהו למען המדינה הקשה והמיוסרת הזאת. וממש מתבקש לצרף אל טנא חייו הנאה של יצחק בן-אהרון את השיר שהוא וחבריו שרו בשדות שהיו (לא שדות הנדל"ן של היום), כאשר הרחיקו אל גבולו הרחוק של היקום ושבנו משם צנועים ומסתפקים במועט עם ברכת העבודה. וכל מה שעשו עשו לתפארתו של האדם העמל ולתפארת מדינת ישראל. ועכשיו נשיר לו כולנו

שיר תודה : "שירו, שירו שיר תודה/ לברכת העבודה./ שירו, שירו על העין/ שיר חדווה וחדוותיים.//

שוב ירדנו אל העין/ לשאוב מים בששון,/ כי הניבו שדותינו/ ובורכו עשתרות הצאן// יעלה נא רינונו/

תעלה תפילת רצון,/ כי ישובו מכנף ארץ/ כל אחינו בהמון.
אמן ואמן חג שבועות שמח.

דודו פלמה

מערכת: דורית ב. דויד א. ציונה מ.
עורכת: שושנה שרקי
כתבו: אביטל ש. עודד פלד שושנה ש. יצחק ע. נורית א. אילזה ב.ח. ז'ק ג. דויד א. מאיר ר. וראובן ג. תמר וו. שבי מ. דודו פ. שלומית ע.ל. יעל נ. מש' אפשטיין טומי ע. ארי ש. אוולין וו. רפי פ. מרים כהן שולי אטיה
צילומים: שושנה ש. מאגרי גרפיקה ותמונות
עיצוב גרפי: שושנה ש.
הוצאה לאור: "דפוס בר-און"

מוסף לגיליון 2000

ברכת מנהל הקהילה

הוצאת גיליון ה-2000 של דברי הכפר היא הזדמנות לבדיקה ולמיקוד האתגרים אשר אנו עומדים בפניהם. התחלנו בתהליך של הרחבת הישוב ע"י צירוף תושבים, ואנו צופים כי בגמר התהליך, האוכלוסייה הבוגרת בכפר הנשיא תמנה כ-1000 נפש (לעומת כ-450 כיום).

הרחבת הישוב היא הכרחית, ותאפשר את המשך פעילות מערכות החינוך, אספקת שירותים ופעילויות נוספות ברמה טובה ובמחיר סביר. זאת על רקע המציאות כיום, בה יש יתרון לגודל הישוב, בכל הקשור במערכת היחסים עם הגורמים החיצוניים, איתם מטבע הדברים, הישוב נמצא בקשר.

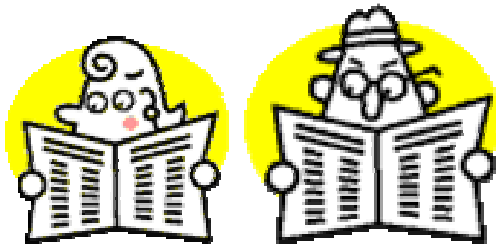
יש להבין, כי על מנת שנוכל לקיים קהילה הומוגנית אשר תכלול בעתיד את חברי הקיבוץ והתושבים, נצטרך לבצע שינויים בחלק מאורחות החיים והנהלים לפיהם התנהל הקיבוץ בעבר. דברי הכפר מהווה כלי חשוב להיכרות בין החברים לתושבים, ולפרסום כל המתרחש בכפרינו. זהו כלי חברתי מהמעלה הראשונה להבנת אורחות חיינו וביטוי הדעות השונות. ברכתנו שלוחה לכל העושים במלאכה.

ברוך

חגיגה לדברי

נהנינו מקריאת "דברי" 2000 פעמים, ואנו רוצים להביע בזה את תודתנו והערכתנו לכל אלה הקשורים בכל דרך שהיא להוצאתו – מדי שבוע, גם היום וגם בעבר. כל הכבוד לכולם. שהמנגינה תמשיך.

בברכה חמה, שילה והנרי

אלפיים ל"דברי-הכפר"

דוברים של הכפר
שדיברו בעבר,
דוברים של היום
ודוברי המחר,
יטביעו חותמם
בתולדות המקום,
בייחוד שבייחוד
בין עמוד לעמוד.

ברכותיי. הן אליך
באלפיים פרחים,
לאלפי פעמי
היותר.
ואלפיים כותבים,
מאיירים ומדפיסים
יבטיחו המשך
קיומך.

ברכותיי. הן אליך
באלפיים מילים
על אלפיים עותקי
קיומך.
עם אלפיים שירים
לאלפי אירועים
שלעד נמצאים
בין דפיך.

בין שער לגב
לכולם יש במה -
לעצמת הכאב,
צהלת השמחה.
על זה שאבד
ועל זה שנמצא,
על מי שהשמיע
ועל מה שנשמע.
על מה ששואלים
ועל כל הפירורים.

רחל אבידור

